

Analyse av personskader basert på ukedagstype

Dette notatet inneholder 7 analyser av trafikulykker basert på data gruppert etter ukedagstype, skadegrad og måned.

Datasettene dekker skadetall etter:

- År
- Måned
- Ukedagstype (Yrkesdøgn vs. Helgedøgn)
- Skadegrad: Drept, Hardt skadd, Lettere skadd

```
In [3]: import pandas as pd
import seaborn as sns
import matplotlib.pyplot as plt

df = pd.read_csv("skader_ukedagstype_ny.csv", sep=";", skiprows=13, encoding='utf-8')
df.columns = ["År", "Måned", "Ukedagstype", "Drept", "Hardt skadd", "Lettere skadd", "Sum"]
df.head()
```

```
Out[3]:
```

	År	Måned	Ukedagstype	Drept	Hardt skadd	Lettere skadd	Sum
0	2023	April	Yrkesdøgn	7.0	28.0	144.0	179.0
1	2023	April	Helgedøgn	2.0	15.0	86.0	103.0
2	2023	Mai	Yrkesdøgn	8.0	25.0	215.0	248.0
3	2023	Mai	Helgedøgn	5.0	38.0	111.0	154.0
4	2023	Juni	Yrkesdøgn	9.0	64.0	305.0	378.0

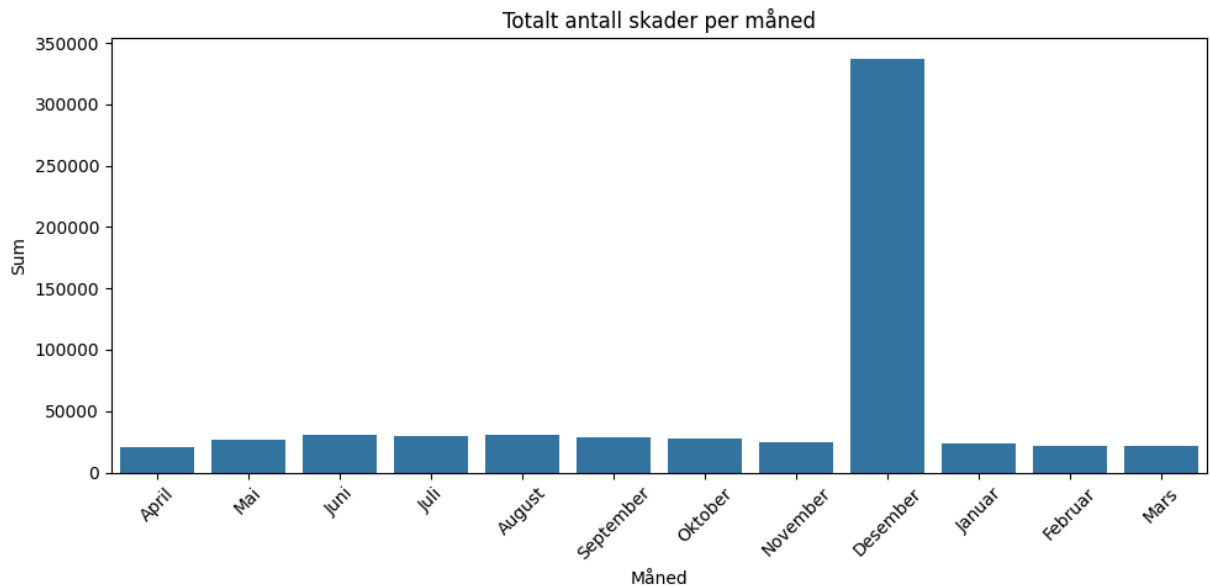
1. Totalt antall skader per måned

```
In [4]: plt.figure(figsize=(10, 5))
sns.barplot(data=df, x="Måned", y="Sum", estimator=sum, ci=None)
plt.title("Totalt antall skader per måned")
plt.xticks(rotation=45)
plt.tight_layout()
plt.show()
```

C:\Users\ofssuusr\AppData\Local\Temp\ipykernel_10344\520876589.py:2: FutureWarning:

The `ci` parameter is deprecated. Use `errorbar=None` for the same effect.

```
sns.barplot(data=df, x="Måned", y="Sum", estimator=sum, ci=None)
```


1. Totalt antall skader per måned

Observasjon: Desember skiller seg ekstremt ut med uvanlig høye tall sammenlignet med andre måneder.

Mulig feilkilde: Dette tyder sterkt på en registreringsfeil – f.eks. tusenskilte brukt som desimalskilte eller summering på tvers av år.

Tolkning: Uten desember ser trafikkulykker ut til å være mer vanlige vår-sommer-tidlig høst, sammenfallende med økt aktivitet.

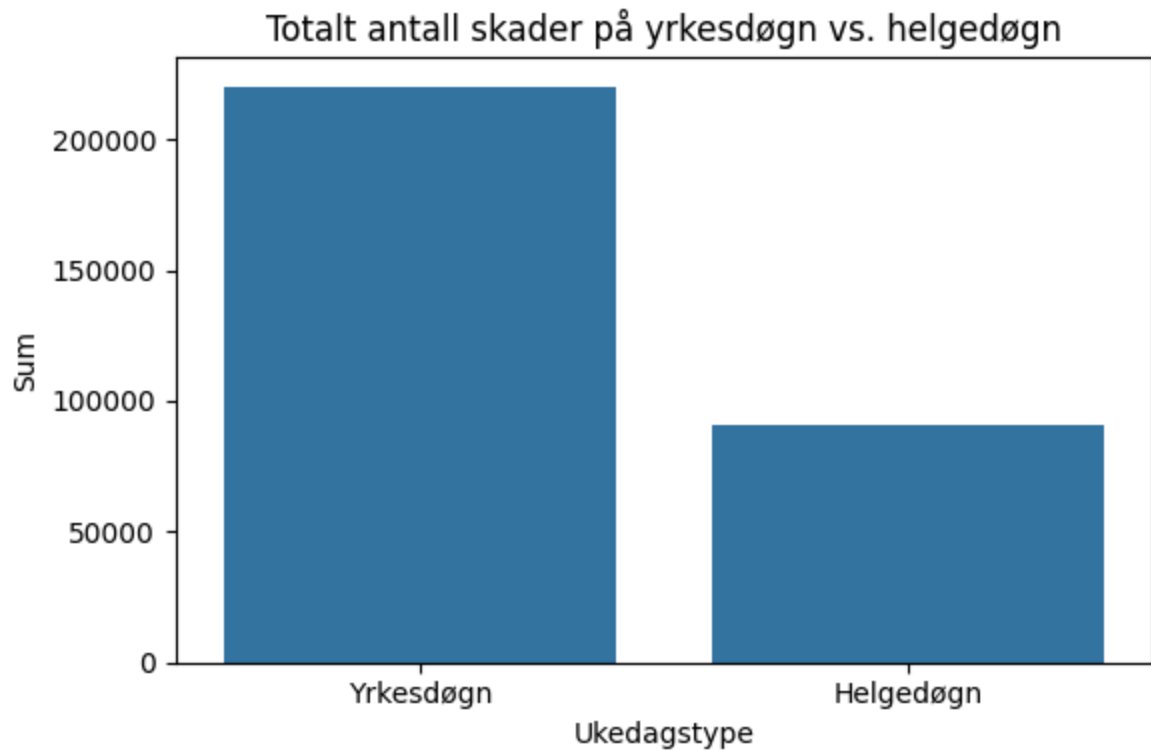
2. Skader fordelt på ukedagstype

```
In [5]: plt.figure(figsize=(6, 4))
sns.barplot(data=df, x="Ukedagstype", y="Sum", estimator=sum, ci=None)
plt.title("Totalt antall skader på yrkesdøgn vs. helgedøgn")
plt.tight_layout()
plt.show()
```

C:\Users\ofssuksr\AppData\Local\Temp\ipykernel_10344\1465256300.py:2: Future Warning:

The `ci` parameter is deprecated. Use `errorbar=None` for the same effect.

```
sns.barplot(data=df, x="Ukedagstype", y="Sum", estimator=sum, ci=None)
```


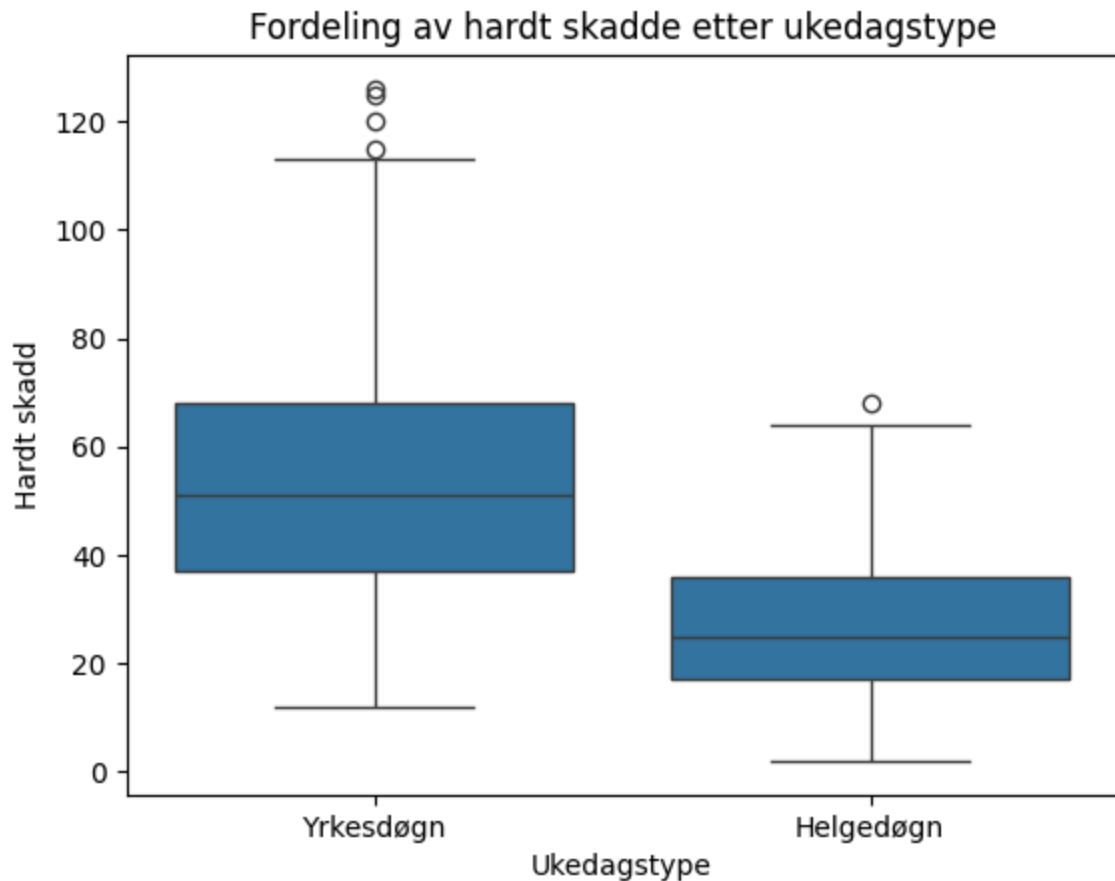
2. Skader på yrkesdøgn vs. helgedøgn

Observasjon: Skader skjer oftere på **yrkesdøgn** enn i helgene.

Tolkning: Dette skyldes sannsynligvis høyere trafikkvolum i hverdagen – skole, arbeid og næringstrafikk.

3. Hardt skadde per ukedagstype

```
In [6]: sns.boxplot(data=df, x="Ukedagstype", y="Hardt skadd")
plt.title("Fordeling av hardt skadde etter ukedagstype")
plt.show()
```


3. Hardt skadde etter ukedagstype

Observasjon: Høyere median og variasjon i hardt skadde på yrkesdøgn, men enkelte helgedager viser ekstreme verdier.

Tolkning: Risiko for alvorlig skade er høyere i hverdagen, men ekstreme ulykker i helgene kan skyldes rus, fart og nattkjøring.

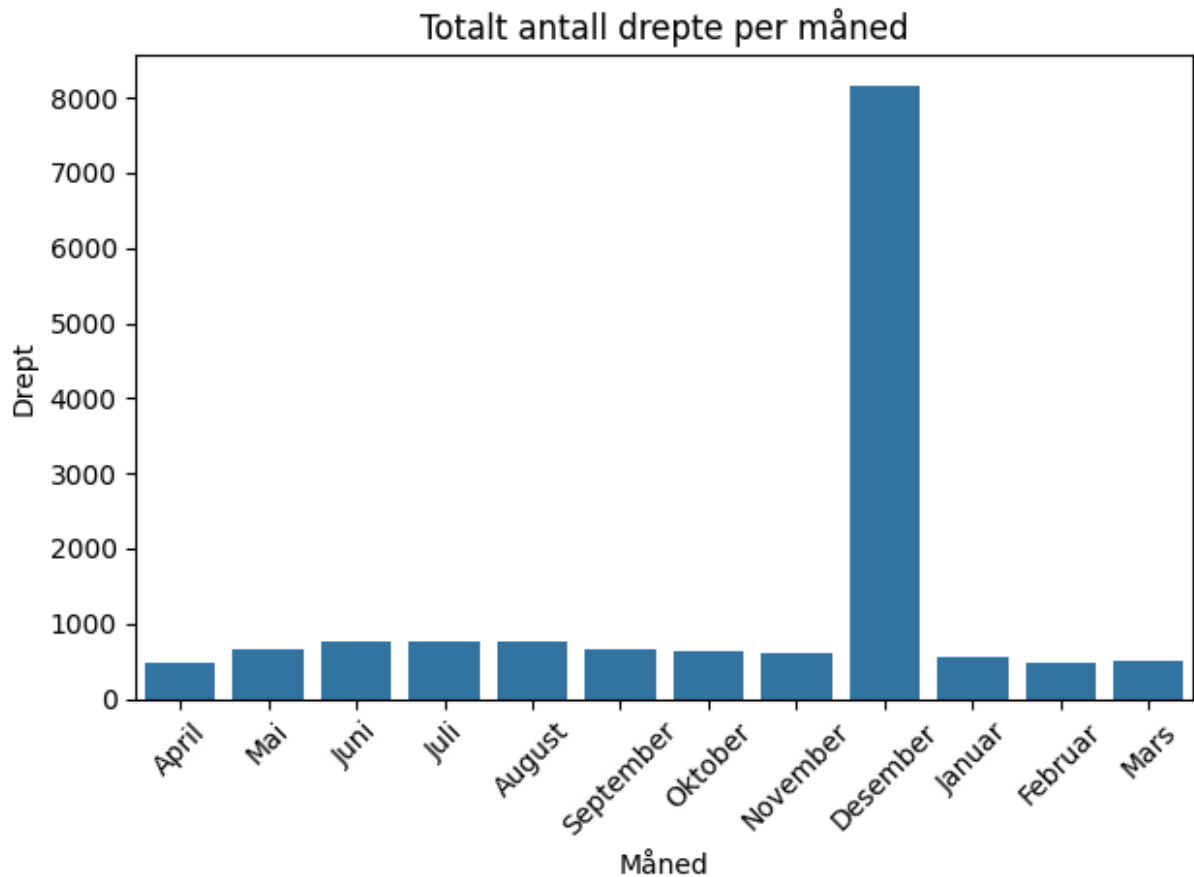
4. Dødsulykker per måned

```
In [7]: sns.barplot(data=df, x="Måned", y="Drept", estimator=sum, ci=None)
plt.title("Totalt antall drepte per måned")
plt.xticks(rotation=45)
plt.tight_layout()
plt.show()
```

C:\Users\ofssuusr\AppData\Local\Temp\ipykernel_10344\2143791179.py:1: Future Warning:

The `ci` parameter is deprecated. Use `errorbar=None` for the same effect.

```
sns.barplot(data=df, x="Måned", y="Drept", estimator=sum, ci=None)
```


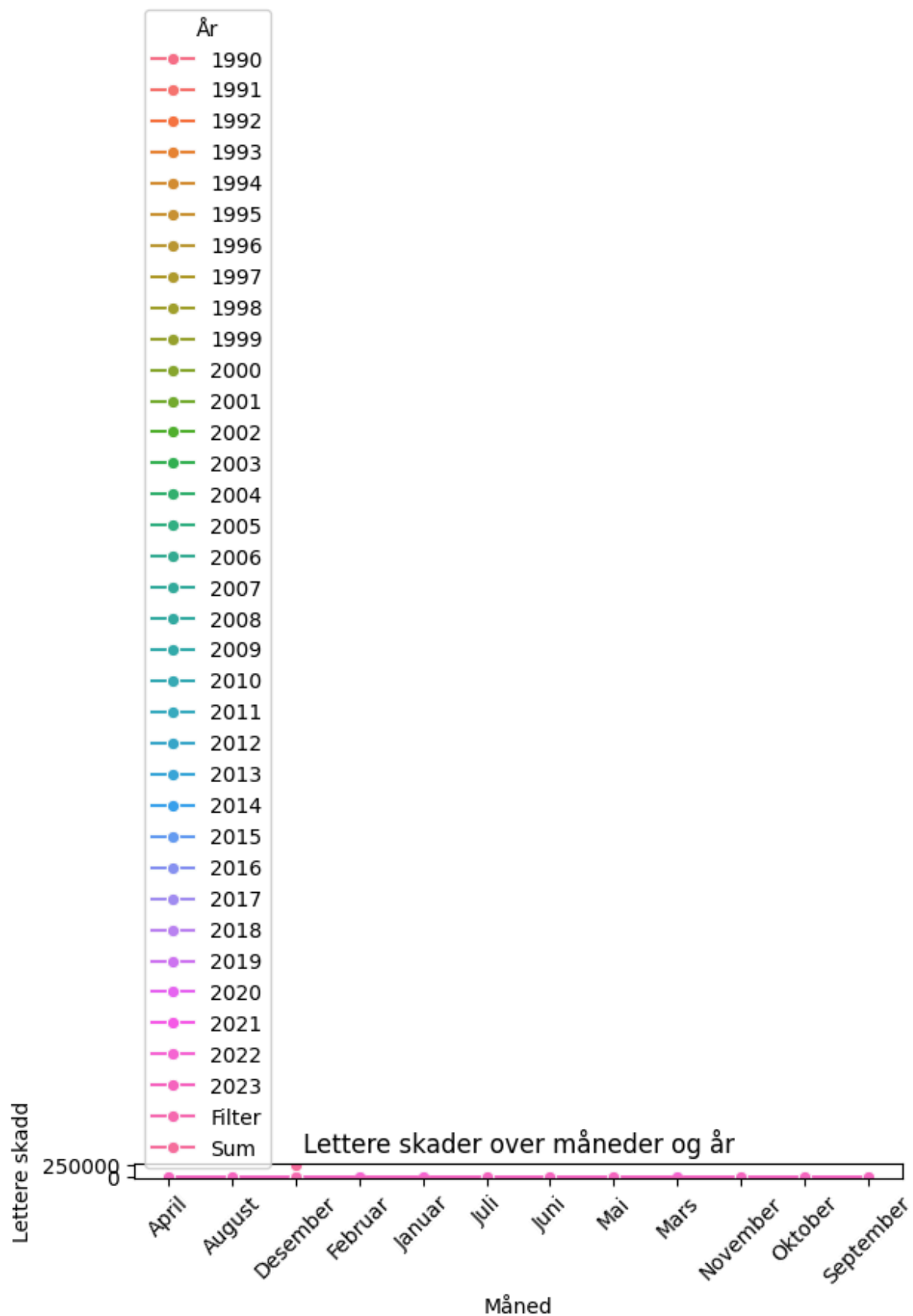
4. Dødsulykker per måned

Observasjon: Desember skiller seg unormalt ut også her – samme feilindikasjon.

Tolkning: Ser vi bort fra desember, er vår og høst mer utsatt. Dette kan knyttes til glatte veier og mørkere kjøreforhold.

5. Lettere skader over tid

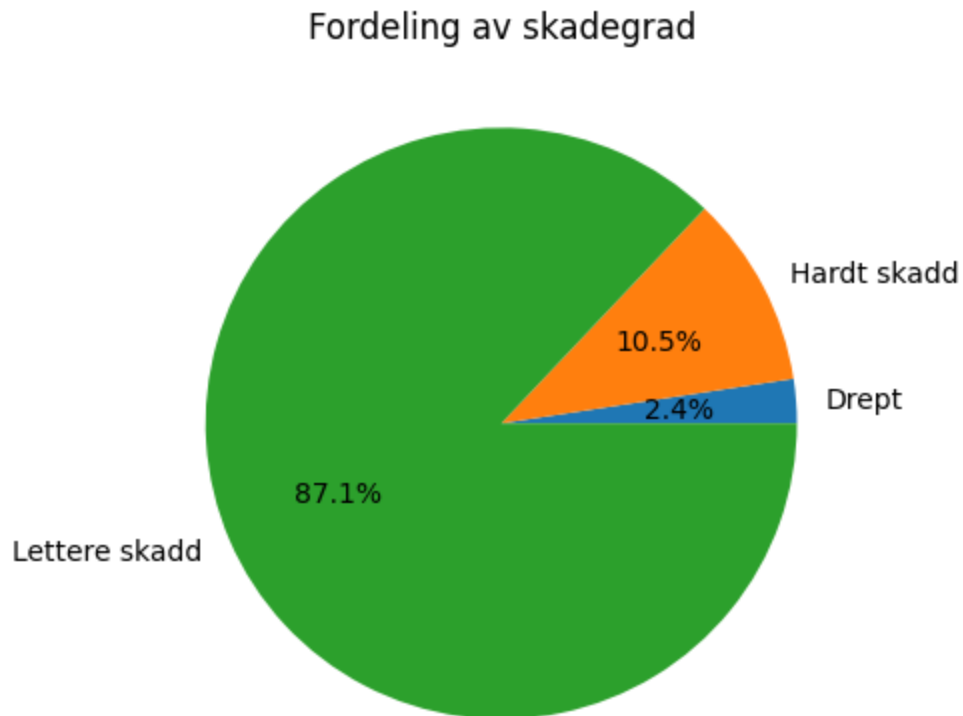
```
In [10]: monthly = df.groupby(["År", "Måned"])["Lettere skadd"].sum().reset_index()
sns.lineplot(data=monthly, x="Måned", y="Lettere skadd", hue="År", marker="c")
plt.title("Lettere skader over måneder og år")
plt.xticks(rotation=45)
plt.tight_layout()
plt.show()
```


Tolkning: Det er sesongvariasjon i lettere skader, med topp i sommermånedene.

6. Andel av skadegrader

```
In [11]: skade_summer = df[["Drept", "Hardt skadd", "Lettere skadd"]].sum()
skade_summer.plot(kind="pie", autopct="%1.1f%%", ylabel="")
plt.title("Fordeling av skadegrad")
plt.show()
```


5. Fordeling av skadegrad

Observasjon:

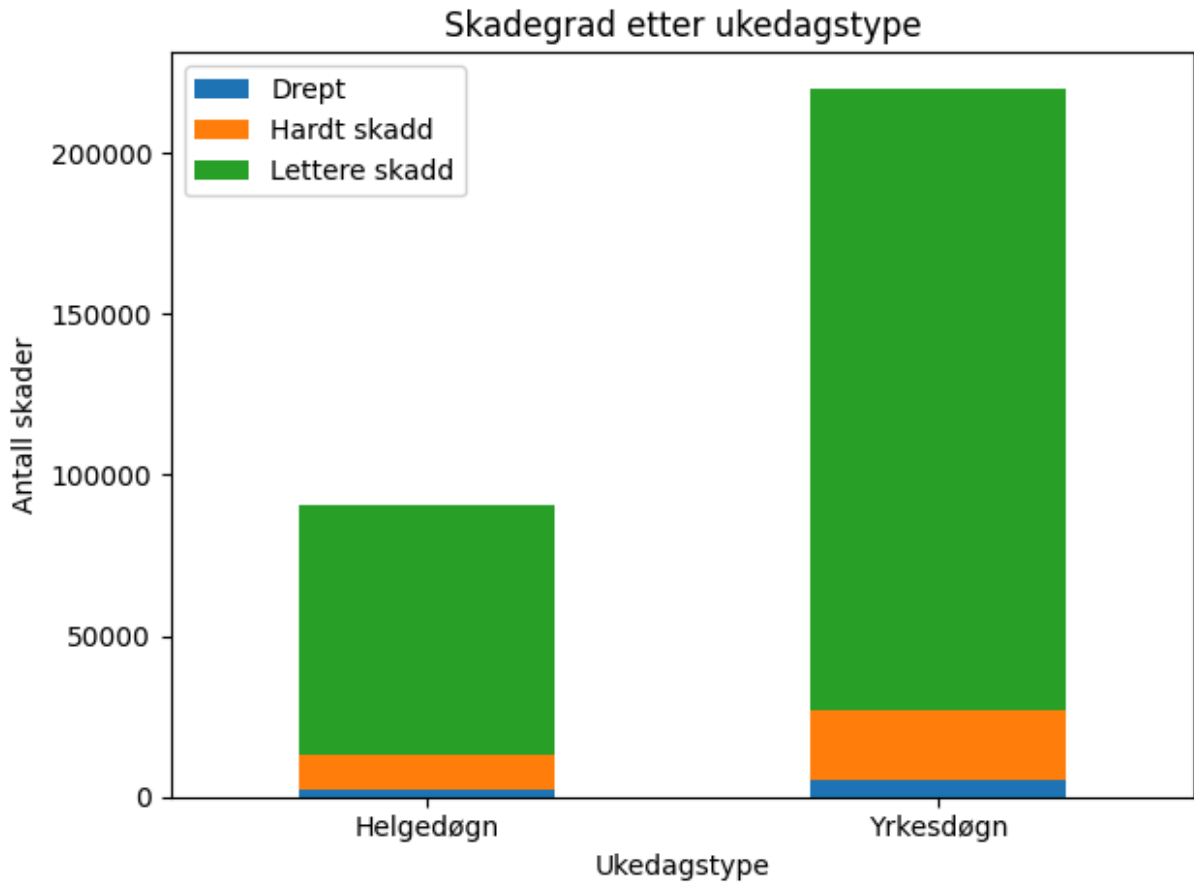
- Lettere skadd: **87 %**
- Hardt skadd: **10.5 %**
- Drept: **2.4 %**

Tolkning: De fleste ulykker er mindre alvorlige, men 1 av 10 er alvorlige nok til å kreve omfattende behandling.

7. Skadegrad etter ukedagstype

```
In [12]: df_grouped = df.groupby("Ukedagstype")[["Drept", "Hardt skadd", "Lettere skadd"]]
df_grouped.plot(kind="bar", stacked=True)
plt.title("Skadegrad etter ukedagstype")
plt.ylabel("Antall skader")
plt.xticks(rotation=0)
```

```
plt.tight_layout()
plt.show()
```


6. Skadegrad etter ukedagstype

Observasjon: Yrkesdøgn har flere tilfeller i alle tre skadeklasser.

Tolkning: Bekrefter høyere risiko i hverdager og behov for sikkerhetstiltak i rusetid.

✓ Konklusjon

- **Datakvalitet:** Tydelig feil i desemberdata; disse bør undersøkes og evt. korrigeres før videre bruk.
- **Yrkesdøgn dominerer** skadebildet – både i volum og alvorlighetsgrad.
- **Lettere skader er mest vanlig**, men andel hardt skadde er betydelig nok til å kreve oppfølging.
- **Helgedøgn inneholder enkelte ekstreme tilfeller**, som kan peke mot spesifikke risikoscenarier (rus, natt).
- **Forebygging bør styrkes på hverdager**, spesielt i morgen- og ettermiddagstrafikk.
- **Vår og høst** bør ha målrettede kampanjer og kontrolltiltak.

- Det anbefales å **validere datasettet** og fjerne utliggere før videre bruk i maskinlæring eller modellering.

In []:

This notebook was converted with convert.ploomber.io